

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
Запорізького національного університету

Г.М. Васильчук
«21» листопада 2020 р.

ВИТЯГ
з протоколу фахового семінару кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету від 20 листопада 2020 р. № 4

Присутні: д.ю.н., професор декан юридичного факультету Т.О. Коломоець, д.ю.н, професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету Є.В. Курінний, д.ю.н., доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету А.А. Шарая, к.ю.н., доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету І.В. Пелех, д.ю.н., доцент, професор кафедри конституційного та трудового права Запорізького національного університету Н.В. Галіцина, д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного та трудового права Запорізького національного університету С.М. Кушнір, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Запорізького національного університету К.О. Алімов, к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету Л.В. Кузенко, д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Ю.О. Легеза, здобувач А.Ю. Барліт.

Головуючий: д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету В.К. Колпаков;

Секретар: к.ю.н., доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету Ш.Н. Гаджиева.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: обговорення основних наукових результатів дисертації **Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав»**, що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право», для їх апробації та оцінки їх новизни, теоретичного та практичного значення.

СЛУХАЛИ: здобувача **Барліта Антона Юрійовича** про результати виконаного наукового дослідження.

Здобувач стисло навів основні наукові положення та теоретичні висновки, що стосуються адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав. У подальшому доповідач акцентував увагу присутніх на отриманих ним результатах аналізу структури адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав. Після цього здобувач висвітлив міжнародні та європейські стандарти забезпечення суб'єктивних публічних екологічних прав. У продовження було зосереджено увагу на проблемах застосування заходів адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень у сфері суб'єктивних публічних екологічних прав. І, насамкінець, здобувачем запропоновано ключові напрями підвищення ефективності забезпечення суб'єктивних публічних екологічних прав в Україні крізь призму зарубіжного та міжнародного досвіду.

Завершивши доповідь, здобувач відповів на **запитання учасників фахового семінару.**

Колпаков В.К., д.ю.н., професор: В межах підрозділу 1.2 Вами здійснена характеристика суб'єктивних публічних екологічних прав як складової адміністративно-правового статусу приватної особи. Розкрийте більш детально які висновки Вами було досягнуто в ході проведеного дослідження.

Барліт А.Ю., здобувач: Дякую за запитання. Встановлено, що характерними ознаками суб'єктивних публічних прав є: їх взаємозв'язок із публічно-управлінським статусом особи (зокрема, таким є статус державного службовця, судді тощо); спрямованість на задоволення публічного («соціоцентричного») інтересу; спеціальні підстава та процедура їх набуття. Наголошено, що реалізація суб'єктивного публічного права є неможливою без вчинення суб'єктом владних повноважень певних дій, певного обов'язку, реалізація якого має відбуватися в межах управлінської діяльності в активній формі. Обґрунтовано авторський підхід до розуміння категорії «суб'єктивне публічне право» як визначена чинним законодавством можливість приватної особи брати участь у здійсненні управлінської діяльності, спрямованої на задоволення публічного (загальносоціального) інтересу, реалізація якого пов'язується із створенням спеціальної системи правового захисту в цілому, і зокрема, системи судового оскарження дій, рішень та результатів діяльності суб'єктів владних повноважень. До системи суб'єктивних публічних прав віднесено: право особи на власні дії; право особи вимагати від суб'єкта владних повноважень вчинення певних дій; право приватної особи вимагати надання публічних (в тому числі, адміністративних) послуг; право на оскарження дій, бездіяльності та її результатів органів публічної адміністрації.

Кукурудз Р.О., к.ю.н., доцент: Які емпіричні дослідження стосовно предмета розгляду проводились Вами?

Барліт А.Ю. здобувач: Дякую за запитання. Емпіричну основу дослідження становлять рішення судів у справах про адміністративні правопорушення за статтею 91-4, 91-5, 172-8, 172-9/2, 212-2, 212-3 КУпАП, що

містяться в Єдиному реєстрі судових рішень України (96 рішень) за 2015–2020 рр., статистичні дані Державної служби статистики України за період 2012–2020 рр., відомості на офіційних веб-сайтах суб'єктів публічної адміністрації, правова публіцистика.

Кузенко Л.В., к.ю.н., доцент: В чому полягають особливості захисту суб'єктивних публічних екологічних прав у порядку адміністративного судочинства?

Барліт А.Ю., здобувач: Визначено, що на підставі здійсненого контент-аналізу матеріалів судової практики, що базується на дослідженні 87 адміністративних справ, де предметом позовних вимог є забезпечення захисту суб'єктивних публічних екологічних прав, підставами виникнення таких спорів є: відсутність законодавчого визначення критеріїв віднесення інформації про стан використання природних ресурсів до категорії «публічної інформації»; неправомірність обмеження доступу до інформації про стан використання природних ресурсів; створення перешкод до здійснення спеціального природокористування; порушення процедури здійснення оцінки впливу на довкілля (зокрема, підготовка експертного висновку на підставі подання неповного переліку документів); недотримання вимог забезпечення прозорості та відкритості громадських слухань.

Курінний Є.В. д.ю.н., професор: Які основні напрями підвищення рівня ефективності забезпечення ефективності реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав в Україні?

Барліт А.Ю., здобувач: Дякую за запитання. Обґрунтовано, що забезпечення ефективності адміністративно-правового забезпечення суб'єктивних публічних екологічних прав, вимагає запровадження системи гарантій їх реалізації. До складових системи гарантій адміністративно-правового забезпечення екологічних прав громадян віднесено механізм адміністративної відповідальності юридичних і фізичних осіб за порушення законодавства у даній сфері. Обґрунтовано, що гарантією забезпечення належного рівня здійснення забезпечення суб'єктивних публічних екологічних прав окрім застосування заходів юрисдикційного впливу є вжиття заходів превентивного характеру, що сприяє попередженню вчиненню адміністративних правопорушень у досліджуваній сфері, в тому числі формування належного рівня екологічної правосвідомості та екологічної правової культури. Наголошено, що реалізація методів переконання у забезпеченні ефективності реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав пов'язується із впровадженням таких заходів, як екологічне виховання та екологічна освіта, особистий приклад публічних службовців із впровадження природоохоронних заходів, заохочення учасників адміністративно-управлінських правовідносин, що в тому числі включає визначення механізму пільгового оподаткування суб'єктів господарювання, що сприяють реалізації концепції екологізації виробництва замкненого циклу, сутність якого зводиться до вжиття виробничих технологій, які дозволяють уникати забруднення довкілля, сприяють специфікації техногенних та побутових відходів.

ВИСТУПИЛИ: наукові керівники здобувача д.ю.н., проф. Коломоєць Т.О., д.ю.н., професор Легеза Ю.О., а також д.ю.н., професор Колпаков В.К., д.ю.н., професор Курінний Є.В., д.ю.н., доцент. Шарая А.А., к.ю.н., доцент Кузенко Л.В.

Після відповідей на запитання учасників фахового семінару було озвучено **висновок наукового керівника доктора юридичних наук, професора Коломоєць Т.О., висновок наукового керівника доктора юридичних наук, професора Легези Ю.О.,** з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

Науковий керівник здобувача Коломоєць Т.О. вказав на те, що здобувач повною мірою опанував освітню складову освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітня складова індивідуального плану роботи аспіранта виконувалась своєчасно та з досягненням високих результатів вивчення навчальних дисциплін. Як наслідок, Барліт А.Ю. здобув теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, достатньою мірою оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, що підтверджується проведенням ним власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Неухильно дотримуючись високих стандартів академічної та професійної доброчесності, здобувачем опрацьовано значну кількість наукових, нормативно-правових та інших джерел, які стосуються теми дисертаційного дослідження.

Науковий керівник Легеза Ю.О. особливо відзначила наполегливість здобувача, його активність та цілеспрямованість. Здобувач яскраво та послідовно демонстрував прагнення до вироблення орієнтованих на практичне застосування в умовах сучасних реалій теоретичних концепцій та прикладних законодавчих рішень, підкріплених належним науковим обґрунтуванням. Зміст дисертації відображає здійснення здобувачем критичного переосмислення наявних та створення нових цілісних знань. У процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи, дослухаючись до загальних настанов наукового керівника з питань, що об'єктивно лежать за межами розуміння здобувача наукового ступеня доктора філософії, здобувач виявив високий ступінь самостійності під час започаткування, планування, реалізації та коригування процесу наукового дослідження.

За результатом виконання дисертаційної роботи є всі підстави вважати, що наукова робота є однією із перших спроб наукового обґрунтування адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав. У роботі наведено положення, висновки та рекомендації, що характеризуються науковою новизною.

Зважаючи на вищевикладене, науковий керівник здобувача д.ю.н., проф. Коломоєць Т.О. вважає, що наукова кваліфікація Барліта А.Ю. відповідає

вимогам, що пред'являються до здобувача ступеня доктора філософії, а його дисертація «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав» може бути рекомендована до прийняття до розгляду спеціалізованою вченою радою.

Долучившись до **обговорення основних наукових результатів** дисертації, к.ю.н, доцент, доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету **Кузенко Л.В.** відзначила, що здобувачеві вдалося чітко виокремити фактори, які актуалізують виконання дисертаційного дослідження, присвяченого особливостям адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав. Попри те, що наразі зростає кількість досліджень, дотичних до адміністративно-правового регулювання публічного управління загалом, доповідач вказала, що проблематика, пов'язана із захистом та реалізацією суб'єктивних публічних екологічних прав у цій царині, є такою, яка потребує свого опрацювання.

Висловлюючи свою позицію щодо наукового рівня дисертації, д.ю.н., професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету **Є.В. Курінний** зазначив, що дисертаційна робота Барліта А.Ю. характеризується класичним академічним підходом до розгляду питань, винесених у якості розділів та підрозділів дисертації. Автор не просто погоджується із певними позиціями, він полемізує, критикує, наводить власні аргументи на підтвердження чи спростування тієї чи іншої позиції. Імпонує підхід та мотивування наведеної ним класифікації суб'єктів адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав.

Позитивними характеристиками наукового дослідження здобувача, що дістали схвальний відгук д.ю.н., доцента кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету **Шарої А.А.**, є належним чином здійснена структуризація дисертації, яка забезпечує послідовне якісне розкриття питань, актуальних для адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав. Здобувач системно підійшов до питання адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав, які ним пропонується сприймати як зовнішні прояви дій компетентних органів та посадових осіб, котрі реалізуються у рамках їх нормативно визначених повноважень та спрямовані на виявлення, фіксацію, можливість підтвердження реального стану справ у тих чи інших напрямках інформаційної сфери. Крім того, позитивом дисертації є 7 опублікованих наукових праць, які оприлюднюють для широкого загалу результати наукового пошуку А.Ю. Барліта.

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що результати дисертації Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав», що подана на здобуття наукового ступеня

доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право»), мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

2. Рекомендувати рецензентам д.ю.н, професору Є.В. Курінному, д.ю.н., доценту А.А. Шарій під час проведення попередньої експертизи результатів дисертації Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право»), взяти до уваги підсумки цього фахового семінару.

Головуючий:

д.ю.н., професор,
завідувач кафедри
адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету

В.К. Колпаков

Секретар:

к.ю.н., доцент кафедри
адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету

Ш.Н. Гаджисва

ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право»)

Дисертація Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право») виконана на кафедрі адміністративного та господарського права Запорізького національного університету. Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради Запорізького національного університету (протокол № 3 від 24 жовтня 2019 року).

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав» Вченою радою Запорізького національного університету (протокол № 4 від 24 листопада 2020 року) визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі юридичного факультету Запорізького національного університету та призначено двох рецензентів:

- 1) професора кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету, доктора юридичних наук, професора Є.В. Курінного;
- 2) доцента кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету, доктора юридичних наук А.А. Шарую.

1. Ступінь актуальності теми дисертації

Здобувачем вмотивовано обґрунтовано актуальність та важливість наукового опрацювання питань, що є предметом його дослідження, висвітлюючи зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання. Зокрема, здобувач звертає увагу на таке.

Підписання у 2014 році Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом стало підставою для встановлення зобов'язання із наближення чинного національного законодавства до положень європейського законодавства з питань організації здійснення публічного управління доквіллям та інтеграції державної та регіональної екологічної політики у інші галузеві політики, базуючись на ідеї реалізації концепції «good governance». Впровадження концепції «good governance» має відповідати таким принципам функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування, як: забезпечення участі громадськості у прийнятті управлінських рішень; дієвість та прозорість механізму надання публічних послуг; відсутність регуляторних

обтяжень; подолання проявів корупційних ризиків в цілому, і зокрема, - у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Положеннями статті 13 Конституції України від 28 червня 1996 року встановлюється пріоритетність використання природних ресурсів задля задоволення інтересів Українського народу як їх власника, від імені якого діють органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Спрямування здійснення державної екологічної політики своєю пріоритетною метою має переслідувати досягнення належного рівня реалізації та захисту права людини на безпечне довкілля. Однак здійснення державної екологічної політики в Україні визначається неналежним рівнем її реалізації, що, зокрема, підтверджується показниками Індексу екологічної ефективності (Environmental Performance Index), за яким Україна посіла 60-ту позицію серед 180 країн світу. Негативно характеризує здійснення державної екологічної політики в Україні і недосконалість чинного законодавства з питань забезпечення охорони навколишнього природного середовища (зокрема, у частині задоволення встановлених вимог щодо розробки та нормативів забезпечення вимог екологічної безпеки атмосферного повітря, визначені не лише положеннями національного законодавства, а і Угоди про Асоціацію України з Європейським Союзом, відсутнім є і досі навіть проєкт нормативно-правового акту, який б їх закріпив).

Нормативна невизначеність вимог щодо реалізації стандартів екологічної безпеки використання природних ресурсів, триваючі процеси із здійснення реформи органів державної влади у сфері охорони довкілля, врешті-решт, відсутність станом на 1 січня 2021 року затвердженого Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на 2021-2025 роки, створює суттєві перешкоди до реалізації суб'єктивних публічних екологічних прав приватної особи як складової концепції «good governance».

У процесі дослідження дисертант послуговувався доробком вітчизняних та зарубіжних фахівців з:

– теорії та історії держави і права (С.С. Алексєєв, В.Д. Гончаренко, О.В. Зайчук, О.Л. Копиленко, В.В. Копейчиков, В.В. Лемак, Л.А. Луць, П.О. Недбайло, Ю.М. Оборотов, Н.М. Оніщенко, О.В. Петришин, Р.А. Ромашов, П.М. Рабінович, В.П. Сальников, М.В. Цвік та ін.);

– адміністративного права та процесу (В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, І.В. Болокан, О.М. Буханевич, М.Ю. Віхляєв, В.М. Гарашук, І.П. Голосніченко, Т.О. Губанова, І.В. Зозуля, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Є.В. Курінний, Ю.О. Легеза, Д.М. Лук'янець, О.М. Мердова, О.А. Музика-Стефанчук, В.Я. Настюк, Н.Р. Нижник, О.П. Орлюк, О.П. Рябченко, Н.Г. Саліщева, А.О. Селіванов, Ю.М. Старілов, С.Г. Стеценко, Н.Ю. Хаманева, А.А. Шарая та ін.);

– інформаційного права (Г.О. Блінова, О.Б. Зеленцов, Р.А. Калюжний, В.В. Квак, Н.В. Коваленко, Р.С. Куйбіда, П.М. Мельник, В.П. Тимошук, М.І. Цуркан та ін.).

Стверджуючи про достатньо чималу кількість наукових праць, присвячених проблемам адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав, зазначимо, що досліджувані проблеми продовжують залишатись такими, що потребують комплексного опрацювання.

Здобувач правильно визначає зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами, вказує на те, що дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету. Дисертація знаходиться у руслі виконання Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 роки.

2. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Наукова новизна отриманих результатів дисертації «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав», як зазначає здобувач та підтверджує зміст дисертації, забезпечується тим, що дисертація є однією із перших спроб наукового обґрунтування вивчення проблеми функціонування адміністративно-правового механізму реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав в умовах динамічного розвитку інформаційного суспільства, широкого використання інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності суб'єктів публічної адміністрації. У роботі наведено положення, висновки та рекомендації, що характеризуються науковою новизною, зокрема:

уперше:

- обґрунтовано доцільність розуміння категорії «суб'єктивне публічне екологічне право приватної особи» як визначену чинним законодавством можливість участі фізичної особи та юридичної особи приватного права у реалізації природоохоронної (екологічної) функції держави, змістом якої є задоволення соціального інтересу у запобіганні виникнення надзвичайних екологічних ситуацій, забезпеченні раціонального використання природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, що своїм результатом повинно мати підвищення рівня якості життя та здоров'я людини;

- до системи суб'єктивних публічних екологічних прав віднесено: право на вільний доступ до інформації про стан довкілля, право об'єднуватись у громадські природоохоронні формування, право одержання екологічної освіти, право брати участь у розробці та прийнятті управлінських рішень з питань використання природних ресурсів та природних об'єктів та ін.;

удосконалено:

- наукові підходи до здійснення класифікації адміністративних процедур у сфері реалізації суб'єктивних публічних екологічних прав, серед яких виділено такі критерії, як: функціональна спрямованість; характер здійснюваних владних повноважень; підстава ініціювання провадження;

- розуміння системи публічного управління, функціонування якої забезпечує реалізацію суб'єктивних публічних екологічних прав, що містить такі структурні системні елементи, як органи державної влади та місцевого самоврядування загальної, спеціальної (галузевої) та міжгалузевої компетенції, юридичні особи приватного та публічного права, в тому числі суб'єкти господарювання у частині надання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів;

- аргументацію щодо створення єдиного загальнонаціонального реєстру адміністративних скарг в цілому, і зокрема, у сфері реалізації права особи на безпечне довкілля, впровадження якого віднесено до заходів підвищення ефективності врегулювання публічно-правових спорів, де предметом оскарження є здійснення суб'єктивних публічних екологічних прав;

дістали подальшої розробки:

— наукові підходи до визначення сутності «суб'єктивних публічних прав та свобод приватної особи» як складової її адміністративно-правового статусу, що визначають обсяг її процесуальної правосуб'єктності;

— характеристика міжнародних та європейських стандартів реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав як комплексного міжгалузевого правового інституту конституційного, адміністративно-деліктного та адміністративно-процесуального законодавства;

— пропозиції щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення України, Кодексу адміністративного судочинства України, Законів України «Про доступ до публічної інформації», «Про звернення громадян», «Про охорону навколишнього природного середовища», а також до низки підзаконних актів із досліджуваної проблематики з використанням сучасної методології юридичної техніки з метою вдосконалення правового регулювання правовідносин щодо забезпечення реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав, а також проекту Закону України «Про адміністративну процедуру» № 3475 від 14.05.2020 р.

Наукова обґрунтованість вищевикладених наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується їх раціональністю, логічною несуперечливістю, відповідністю основоположним принципам науки. Достатньою для вичерпного розуміння найбільш важливих аспектів питань, що охоплюються предметом дослідження, є нормативно-правова та наукова джерельна база.

Крім того, слід погодитись із тим, що достовірність отриманих наукових результатів забезпечується у роботі вдалим комплексним поєднанням філософських, загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, що сприяло забезпеченню достовірності та об'єктивності отримання нових знань. За допомогою порівняльно-правового методу здійснено дослідження міжнародного та зарубіжного досвіду нормативного регулювання здійснення суб'єктивних публічних екологічних прав, а також визначено правові стандарти розгляду та вирішення інформаційних спорів (підрозділи 1.3, 3.2, 3.3). За допомогою діалектичного методу визначено поняття та ознаки категорії «суб'єктивні публічні екологічні прав», охарактеризовано нормативно-правові

засади забезпечення їх реалізації та захисту (підрозділи 1.1, 1.2). Шляхом використання таких методів наукового пізнання, як закони формальної логіки, і, відповідно, таких методів, як індукція і дедукція, аналіз і синтез, визначено сутність, види та стадії здійснення адміністративних процедур у сфері реалізації суб'єктивних публічних екологічних прав, охарактеризовано систему адміністративно-правового забезпечення їх здійснення, встановлено підстави та порядок застосування заходів адміністративної відповідальності за їх порушення вимог (підрозділи 2.1, 2.2, 3.1, 3.3). За допомогою системного методу досліджено особливості реалізації адміністративно-правового механізму захисту суб'єктивних публічних екологічних прав приватної особи (розділ 3). Застосування методу моделювання дало змогу визначити систему гарантій реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав приватної особи (підрозділ 3.3).

Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі (точність, логічність, лаконічність, зрозумілість, зв'язаність, цілісність, завершеність).

3. Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

Список публікацій здобувача за темою дисертації, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації:

1. Барліт А.Ю. Суб'єктивні публічні права як складова адміністративно-правового статусу приватної особи. *Вісник Запорізького національного університету. Серія Юридичні науки*. 2020. №3. С. 70-77.
2. Barlit A.Yu. Subjective public rights in the system of personal rights. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 3. Т. 1. С. 19-25.
3. Барліт А.Ю. Поняття та зміст суб'єктивних публічних екологічних прав. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 13. С. 93-100.
4. Барліт А.Ю. Адміністративно-правові засади реалізації суб'єктивних публічних екологічних прав. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 14. С. 145-152.
5. Барліт А.Ю. Система органів забезпечення реалізації суб'єктивних публічних екологічних прав. *Юридичний вісник*. 2020. № 6. С.95-100.
6. Барліт А.Ю. Правова природа суб'єктивних публічних екологічних прав. *Новітні тенденції розвитку адміністративного права як науки, навчальної дисципліни та галузі права* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 23 вересня 2020 р. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 9-11 (форма участі - заочна).
7. Барліт А.Ю. Міжнародний та зарубіжний досвід нормативного регулювання суб'єктивних публічних екологічних прав. *Правова освіта та правова наука в умовах сучасних трансформаційних процесів*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 20 листопада 2020 року / за заг. ред. Т.О. Коломоець. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С. 61-62 (форма участі - заочна).

Повнота опублікування результатів дисертації засвідчується таблицею 1.

Таблиця 1 – Повнота опублікування результатів дисертації

№	Наукова публікація здобувача		Підрозділи дисертації, що висвітлюються
	Назва	Видання	
Зарубіжні періодичні наукові видання			
1.	Subjective public rights in the system of personal rights. <i>Visegrad</i>	Journal on Human Rights. 2020. № 3. Т. 1. С. 19-25..	п. 1.1 п. 1.2 п. 2.1.
Наукові фахові видання України			
2.	Суб'єктивні публічні права як складова адміністративно-правового статусу приватної особи.	Вісник Запорізького національного університету. <i>Серія Юридичні науки</i> . 2020. №3. С. 70-77	п. 1.3 п. 2.2
3.	Поняття та зміст суб'єктивних публічних екологічних прав.	Юридичний бюлетень. 2020. № 13. С. 93-100.	п. 1.2 п. 1.3 п. 3.1
4.	Система органів забезпечення реалізації суб'єктивних публічних екологічних прав.	Юридичний вісник. 2020. № 6. С.95-100.	п. 2.1 п.3.2
5.	Адміністративно-правові засади реалізації суб'єктивних публічних екологічних прав.	Юридичний бюлетень. 2020. № 14. С. 145-152.	п. 2.2 п. 3.3

ВИСНОВОК

Ознайомившись із дисертацією Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав» та науковими публікаціями, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також взявши до уваги підсумки фахового семінару, вважаємо, що:

1. Дисертація Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав» є фундаментальним науковим дослідженням з актуальних питань, характеризується єдністю змісту, містить наукові результати, яким властива наукова новизна, теоретичне та практичне значення, а отже, свідчить про істотний особистий внесок здобувача у розвиток правової науки.

2. Дисертація Барліта Антона Юрійовича «Адміністративно-правовий механізм реалізації та захисту суб'єктивних публічних екологічних прав» може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право») у разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензент:

**професор кафедри адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету,
доктор юридичних наук, професор**

Є.В. Курінний

Рецензент:

**доцент кафедри
адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету,
доктор юридичних наук**

А.А. Шарая